

STAKEHOLDERBEVRAGING GIDS DUURZAME OVERHEIDSOPDRACHTEN :

Stakeholderbevraging Gids Duurzame Overheidsopdrachten :	1
Inleiding	1
1) Algemene reactie	2
2) Generieke sociale criteria	2
2.1. nondiscriminatie	Error! Bookmark not defined.
2.2. toegankelijkheid	2
2.3. ILO normen en rechten van de mens	3
3) Sociale criteria in specifieke productfiches	5
3.1 Schoonmaakdiensten	5
3.2 Uitzendarbeid	5
3.3 Tuinonderhoud	5
3.4 Voeding Cateringdiensten	5
3.5 Rekrutering	9
3.6: Textiel en confectie	9
3.7 Hout	12
Bijlage 1: Model Nondiscriminatieclausule	14
Bijlage 1 bis: voorbeeldbestek nondiscriminatieclausule Stad Gent	16
Bijlage 2: modelclausule toegankelijkheid	17
Bijlage 3: Modelbestek linnen Stad Lokeren	18
Bijlage 4: voorbeeldbestek Stad Gent voor schoonmaak van gebouwen	19
Bijlage 5: Kobra-project Stad Gent	21
Bijlage 6 Selor	23
Bijlage 7: Jobpunt Vlaanderen	24

INLEIDING

De permanente overheidsdienst duurzame ontwikkeling (poddo) organiseert in het najaar 2009 en winter 2010 een stakeholderbevraging rond de [Gids duurzame overheidsaankopen](#). Deze gids heeft als doel om informatie over labels en/of criteria voor duurzame producten en diensten beter toegankelijk te maken. In de eerste plaats is de gids bedoeld voor aankopers vanuit de overheidsdiensten, maar ook gemeentebesturen, OCMW's, vzw's, ... kunnen van deze gids gebruik maken.

De gids voor duurzame overheidsaankopen werd in het kader van het voorontwerp Federaal Actieplan Duurzame Aankopen 2009 – 2011 herwerkt en nieuwe criteria werden in fiches per productgroep opgesteld. Deze fiches legt men momenteel voor aan de verschillende stakeholders. Via deze bevraging wil men het maatschappelijk draagvlak en de kwaliteit van de fiches vergroten. VODO zal, voor de Vlaamse ontwikkelingsngo's, deel nemen aan deze bevraging. Maar VODO zal zich niet beperken tot de mondiale sociale dimensie, maar ook de sociale rechtvaardigheid in onze eigen samenlevingen mee in dit debat inbrengen.

1) ALGEMENE REACTIE

Om het stakeholderproces transparant en relevant te laten verlopen wordt gevraagd om specifiek te reageren op de uitgebreide fiches op de [website van de gids voor duurzame overheidsaankopen](#). Dit doen we dan ook voor een selectie van productgroepen waar sociale criteria in aan bod komen.

Maar in een specifiek deel van de gids wordt er ook verwezen naar algemene richtlijnen die aankopers kunnen inzetten om rekening te houden met sociale aspecten. We vinden het positief dat in een gids duurzame overheidsaankopen aandacht wordt besteed aan de verschillende mogelijkheden van sociale clausules in het aankoopbeleid. Maar we merken wel op dat de informatie over sociale criteria op een **andere plaats** op de website terug te vinden is dan de technische en milieucriteria die in de fiches staan. Door de informatie verspreid aan te bieden lopen we een grote kans dat sociale criteria niet in de uiteindelijke aanbestedingsprocedures worden opgenomen. We raden dan ook aan het bestaande deel rond sociale aspecten, bijvoorbeeld voorafgaand aan de specifieke fiches per productgroep, aan de bezoeker toegankelijk te maken. Ook willen we graag in de fiches meer mogelijkheden en/of voorbeelden voor het gebruik van sociale clausules bij overheidsaankopen terugvinden.

Daarnaast stellen we ook vast dat in het onderdeel 'gelijke kansen' enkel een verwijzing naar de nota van Minderhedenforum aanwezig is. Een verwijzing naar de overheidspublicatie van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen « Gelijke [kansen voor mannen en vrouwen in overheidsopdrachten](#) » ontbreekt. Aangezien er al veel expertise over de genderproblematiek bij dit instituut aanwezig is, stellen we voor dat de PODDO contact met hen opneemt voor een genderscreening van de fiches in de gids.

2) GENERIEKE SOCIALE CRITERIA

Generieke sociale criteria zijn inlasbaar in alle productfiches. Het gaat om wettelijk vastgelegde principes zoals het gelijkheidsbeginsel en de toegankelijkheid. De inschrijving ervan in het bestek is bedoeld om de naleving van bepaalde verbods- of gebodsbepalingen te verzekeren.

Vodo beveelt aan volgende sociale criteria in te voeren in alle productfiches

2.1. non-discriminatie

Inschrijvers en onderaannemers respecteren het wettelijk gelijkheidsbeginsel zoals opgenomen in de discriminatiewetgeving. Dit criterium is inlasbaar in het toegangsrecht in de reglementaire en verordenende bepalingen en onder de bijzondere uitvoeringsvoorwaarde.

> Zie bijlage 1: modelclausule non-discriminatie

2.2. toegankelijkheid

Inschrijvers en onderaannemers respecteren de respectievelijke wetten en decreten die gaan over toegankelijkheid van gebouwen en informatie. Zij zorgen er voor dat de fysieke infrastructuur (eigen

gebouwen) en de informatie die ze verspreiden algemeen toegankelijk zijn. Daarvoor maken ze gebruik van het concept Universal design for all. Voorlopig hebben we enkel informatie over de Vlaamse situatie, dit moet natuurlijk aangepast worden aan het federale niveau. Voor gebouwen gaat het in Vlaanderen over de toegankelijkheidsverordening, waarbij er voorwaarden worden opgelegd bij het bouwen en verbouwen van (semi-)publieke ruimten. Meer informatie kan je vinden op [verordening publieke ruimten in Vlaanderen](#). De inschrijver voor openbare aanbestedingen moet dus kunnen aantonen dat sinds de invoering van deze verordening zijn bouwaanvragen conform deze verordening zijn verlopen.

Naast deze fysieke toegankelijkheid dient er ook aandacht te zijn voor toegankelijkheid van informatie. De screening door het anysurfer-label kan voor website toepassingen hier een belangrijke rol in spelen. Dit label wordt uitgereikt aan websites die voldoen aan de toegankelijkheidsnorm. We vragen dat Meer informatie kan je terugvinden op [website anysurfer label](#). De inschrijver kan aantonen dat er een label is behaald voor de website van de onderneming.

> Zie bijlage 2: modelclausule toegankelijkheid

2.3. ILO normen en rechten van de mens

De 8 basisconventies van de IAO zijn als criteria weerhouden in de wet van 27 februari 2002 die gericht is op het verbeteren van de sociaal verantwoordelijke productie. Zij geven een duidelijk referentiekader om een basis sociale verantwoordelijkheid op af te dwingen. Inschrijvers en onderaannemers respecteren de fundamentele arbeidsnormen van de Internationale arbeidsorganisatie vastgelegd in de volgende conventies:

- het recht op vakbondsvrijheid C. n°87
- het recht op vereniging en collectieve onderhandelingen C. n°98
- de afschaffing van gedwongen arbeid C. n°29 et 105
- verbod van discriminatie op het vlak van arbeid en verloning C. n°100 en 111
- vastgestelde minimumleeftijd voor kinderarbeid C. n°138
- het verbod op de ergste vormen van kinderarbeid C. n°182

In de "ILO declaration on Fundamental Principles and Rights at Work" staat onder meer dat op alle Lidstaten de verplichting rust om deze principes te respecteren, onverschillig of zij de basisconventies geratificeerd hebben of niet. Bedrijven moeten erop toezien dat hun activiteiten deze **principes in geen geval schenden**.

Inschrijvers en onderaannemers respecteren de mensenrechten uit de Universele verklaring van de Rechten van de Mens en uitwerkingen daarvan in bindende verdragen (zowel inzake economische, sociale en culturele rechten als inzake burgerlijke en politieke rechten) die arbeids- en bedrijfsrelevant zijn. Zowel de Universele verklaring van de rechten van de mens als de Verklaring van de IAO over het Waardig Werk geven daarbij aanvullende criteria (oa voor een waardig loon, arbeidsduur en goede condities voor veiligheid en gezondheid op het werk) die relevant zijn voor arbeid en de verantwoordelijkheid zijn van bedrijven. Zij kunnen aan de basisconventies toegevoegd worden.

Andere criteria met betrekking tot de Universele rechten van de mens (oa het recht op voedsel) moeten voor bepaalde gevoelige productgroepen ingevoerd worden (vb biobrandstoffen)

- Deze criteria kunnen worden ingeschreven in de bijzondere uitvoeringsvoorwaarden. De inschrijver dient een waarborg van naleving aan te leveren.
- Zie bijlage 3 voor een voorbeeldclausule IAO normen

Waarborg van de naleving:

De inschrijver vermeldt in zijn offerte dat de naleving van de specifieke uitvoeringsclausules gewaarborgd zal zijn. Hij vermeldt de bewijzen die voorgelegd kunnen worden om de naleving te waarborgen. Dit kan gestaafd worden door een SA 8000-certificaat of door het Belgische sociale label.

Indien de inschrijver de naleving van de bovenvermelde verdragen niet kan waarborgen, beschrijft hij de procedure voor de garantie van de naleving op korte termijn. De sociale vereisten gelden zowel voor zijn eigen onderneming als voor zijn onderaannemers. De inspanningen worden vermeld in een actieplan.

Indien het contract verscheidene jaren geldig is, zal de onderneming elk jaar verslag uitbrengen over de uitvoering van het actieplan en de gerealiseerde verbeteringen. Dit verslag is toegankelijk voor het publiek.

Indien de opdrachtgevende overheid signalen uit de maatschappij ontvangt dat tijdens de uitvoering van het contract niet aan de bovenvermelde vereisten wordt voldaan of dat verbeteringen (of aankondigingen daarvan) uitblijven, kan de opdrachtgevende overheid de onderneming om rekenschap vragen, kan ze extern advies of een externe audit vragen, of kan ze optreden zoals in een geval van contractbreuk.

3) SOCIALE CRITERIA IN SPECIFIEKE PRODUCTFICHES

3.1 Schoonmaakdiensten

Fiche: <http://www.gidsvoorduurzameaankopen.be/?q=nl/node/34&cid=24&pid=1338>

Via een aanbesteding kan overheid de uitvoerende organisatie vragen inspanningen te leveren op het vlak van oa. personeelsbeleid of tewerkstelling. Zeker in sectoren als schoonmaak, maar ook bij afvalinzameling, bouwprojecten,... kan een overheid hieraan aandacht besteden. Er dient wel rekening gehouden te worden met de looptijd als met het budget van de opdracht.

Specifiek kan in de uitvoeringsbesluiten van de fiche melding gemaakt worden van de mogelijkheden tot sociaal aanbesteden, trajectbegeleiding, kansengroepen, ... en er kan verwezen worden naar goede voorbeeldbestekken en begeleiding hiervoor via POD maatschappelijke integratie of FOD gelijke kansen.

- Zie bijlage 4: voorbeeldbestek Stad Gent voor schoonmaak van gebouwen
 - Acties voor duurzaam personeelsbeleid, met bijzondere aandacht voor kansengroepen
- Zie bijlage 5: Kobra-project Stad Gent (betrekking of fiche [bouw](#))
 - Acties voor duurzaam personeelsbeleid, met bijzondere aandacht voor kansengroepen

3.2 Uitzendarbeid

Fiche Nog niet opgenomen in de gids

In de aanwervingsprocedures

- Zie bijlage 7: Jobpunt Vlaanderen
 - Acties voor het gender en cultuurneutraal maken van tests

3.3 Tuinonderhoud

Fiche: <http://www.gidsvoorduurzameaankopen.be/?q=nl/node/34&cid=26&pid=1358>

In de uitvoeringsvoorwaarden kan men voor bepaalde bedragen of voor bepaalde werken een tewerkstellingsparagraaf voor langdurig werkzoekenden integreren. Veel bedrijven uit de sociale economie investeren in groenbeheer met aandacht voor ecologische aspecten.

Voor meer informatie verwijzen we naar het handboek "Ecologisch groenbeheer door de sociale economie" uitgegeven door Vosec.

In bijlage 8 een concreet bestek voorbeeld van de Gemeente Heusden-Zolder (Acties voor tewerkstelling van langdurig werkzoekenden).

3.4 Voeding Cateringdiensten

Fiches [catering](#) en [voeding en dranken](#)

In de fiche wordt terecht aandacht besteed aan bioproducten en Fair Trade. Wij geloven dat het voor bepaalde producten relevant en mogelijk is om deze criteria duidelijker in de aanbestedingsprocedure op te nemen.

Opmerkingen met betrekking tot voorwerp van de aanbesteding:

Het onderwerp/voorwerp van de opdracht verwijst enkel naar een eerlijke prijs. Als de aanbestedende overheid tot doel heeft om Fair Trade via haar aankoopbeleid te ondersteunen is het raadzamer om het concept "Fair Trade" duidelijker te vermelden in het voorwerp van de opdracht. Op deze manier gepresenteerd lijkt Fair Trade zich te beperken tot een eerlijke prijs voor de producent, terwijl het Fair Trade concept breder (ecologische normen waar mogelijk, prijsgaranties, lange termijncontracten, ...). We suggereren daarom om de formulering aan te passen naar bijvoorbeeld "Voedsel en dranken die geproduceerd worden volgens de principes van Fair Trade of equivalent. Het concept Fair Trade moet dan evengoed in het voorwerp van de opdracht verder worden toegelicht.

Opmerkingen met betrekking tot de gunningscriteria van de aanbesteding

We geloven dat het mogelijk is om de criteria van Fair Trade ook mee op te nemen in de gunningscriteria van een openbare aanbesteding. Enkel als in het voorwerp van de aanbestedingsopdracht duidelijk vermeld wordt dat het gaat om producten geproduceerd volgens het Fair Trade principe, kunnen ook in de gunningscriteria voorwaarden worden opgenomen waaraan dit product moet voldoen. In de tabel voor de criteria kan dan duidelijk gespecificeerd worden voor welke kenmerken van Fair Trade de aanbestedende overheid criteria wil laten doorwegen.

	Criterion	Weging
1	<p>Prijs</p> <p><i>Berekening (bijv.):</i> Laagste voorgestelde prijs / vermelde prijs x 0,70</p>	bijv. 70%
2	<p>Milieucriteria</p> <p>(De openbare overheid formuleert de punten die zij aan de onderstaande criteria wenst toe te kennen)</p> <p><i>Berekening (bijv.):</i> Totaal gescoorde punten / maximum aantal punten x 0,20</p>	bijv. 10%
3	<p>Fair Trade criteria</p> <p>(De openbare overheid formuleert punten die zij aan de onderstaande criteria wenst toe te kennen. Gezien ook ecologische criteria in Fair Trade kunnen worden opgenomen dient een afweging tussen het gewicht voor milieucriteria en fairtradecriteria per productgroep gemaakt te worden.</p>	bijv. 10%

4	...	bijv. ...
---	-----	-----------

Fair Trade Criteria:

Een product is een Fair Trade product indien de productiewijze minstens aan de volgende kenmerken in de drie pijlers voldoet:

Economische pijler

- De aankoopprijs van het product (of verkoopprijs, in hoofde van de producent in de OL – ontwikkelingslanden) moet te allen tijde en op systematische wijze de kosten van een duurzame bedrijfsvoering dekken, met inbegrip van alle sociale, milieu - en andere kosten (waaronder de certificatiekosten).
- De betaling van de prijs van het product moet gebeuren bij de eerste voorlegging van een volledige set van (handels)-documenten.
- De producent ontvangt een extra premie, onafhankelijk van de wereldmarktprijs, op een systematische wijze ingewerkt in het prijszettingssysteem.
- De aankoop van het product moet zo rechtstreeks mogelijk bij de producenten gebeuren.
- Er bestaan stabiele handelsrelaties tussen producenten en aankopers. Deze stabiele handelsrelaties vertalen zich o.a. in langdurige en/of meerjarige contracten, en in aankoopplannen (sourcing plans) in hoofde van de aankopers etc. De aankoopplannen moeten minimum 3 maand voor de aanvang van elke oogst (of het vervallen van het vorige aankoopplan) vernieuwd worden.
- In de contracten tussen de producenten en de aankopers van koffie, moet de prijs vastgesteld worden 'at producer's call'.
- Op vraag van de verkoper (de producenten) moet de aankoper tot 60% van de aankoopprijs via voorfinancieringsmechanismen ter beschikking stellen van de producent. De voorfinanciering moet minimum 8 weken voor de verzending van bijv. de koffie beschikbaar zijn voor de producent.

Sociale pijler

- De producenten behoren tot een organisatorische structuur die democratische controle door de leden mogelijk maakt (cfr. IAO-aanbeveling R .193) met inbegrip van een Algemene Vergadering (AV) die min 1 x /jaar samenkomt, met een boekhouding die toegankelijk is voor alle leden en op de AV wordt voorgelegd. Over de besteding van de extra premie en andere meerwaarden, die aan de aangesloten producenten wordt toegekend, wordt in de AV op een democratische manier beslist.
- De producent bestaat voor minimum 50% uit kleine boeren, d.i. boeren die niet structureel afhankelijk zijn van ingehuurde arbeid.
- De organisatie dient een werkplan uitgewerkt te hebben met betrekking tot de meest dringende noden van de leden en hun omgeving, en na 3 jaar is een ontwikkelingsplan in werking.
- Geen discriminatie op basis van ras, kleur, seksuele voorkeur, religie, ethnische of politieke voorkeur etc

- Geen gedwongen arbeid, geen kinderarbeid (onder de 15 jaar).
- Arbeiders hebben het recht zich aan te sluiten bij een vakbond van hun keuze en collectieve arbeidsovereenkomsten af te sluiten.
- Lonen zijn gelijk of hoger dan de Collectieve Arbeidsovereenkomsten in de respectievelijke sectoren en/of de regionale gemiddelden of de nationale wettelijke minimumlonen. Alle weddeschalen worden transparant gepubliceerd.
- Lonen worden op een reguliere manier en op tijd uitbetaald, en transparant gedocumenteerd.
- Werkplaatsen, arbeidsprocedures, machines, uitrusting worden goed onderhouden en zijn veilig.
- Personen jonger dan 18 jaar, zwangere vrouwen, vrouwen die borstvoeding geven, mogen geen gevaarlijk werk uitvoeren.
- De werkgever zorgt voor eerste hulp bij ongevallenkits, voor training en uitrusting zodat ongevallen op een snelle en veilige manier kunnen aangepakt worden.
- Arbeiders moeten toegang hebben tot drinkbaar water en sanitaire voorzieningen.

Ecologische pijler

- In de organisatie is een persoon aangesteld verantwoordelijk voor de uitwerking en de toepassing van een plan met betrekking tot het respecteren van de milieucriteria.
- Geen product met verboden agrochemische producten mag gebruikt, verhandeld, of gekocht/verkocht worden door de organisatie.¹
- Gebruikte agrochemische producten worden duidelijk "gemerkt", en enkel gebruikt voor die gewassen waarvoor ze aangekocht waren, op afzonderlijke plaatsen bewaard en na gebruik op een veilige manier verzameld en verwerkt.
- Bij het gebruik/besproeien van/met agrochemische stoffen vanuit de lucht, worden er bufferzones gerespecteerd ten aanzien van waterlopen en aangrenzende bedrijven.
- De organisatie past een plan toe waarbij erosie door wind, water, menselijke impact gereduceerd of voorkomen wordt.
- De organisatie past een plan toe waarbij de vruchtbaarheid en de structuur van de bodem verbeterd wordt.
- De organisatie zorgt er voor dat haar leden geen zaden noch andere gewassen gebruiken die genetisch gemodificeerd zijn.

Opmerking:

In bovenstaand document is er enkel melding gemaakt van de criteria met betrekking tot een aankoop van producten die aangekocht worden bij coöperatieven/groepen (van kleine familiale boeren) omdat koffie voor 100% afkomstig is van dit soort van familiale bedrijven.

¹ Bronnen: WHO Class I a & I b, Pesticide Action Network's "dirty dozen" list, FAO/ UNEP's Prior Informed Consent Procedure.

In geval bij de aanbesteding producten zouden aangekocht worden afkomstig van grote plantages, zoals het geval kan zijn voor bijvoorbeeld fruit (ananas, mango's, advocado's) of thee, kan er verwezen worden naar specifieke criteria voor dit soort van bedrijven.

De inschrijver vermeldt in zijn offerte hoe de naleving van de gunningscriteria wordt gegarandeerd. Daarnaast vermeldt hij het bewijs dat kan worden voorgelegd om de naleving te staven. Een label van een van de leden van de Fairtrade Labelling Organisaties (FLO) International (bijv. Max Havelaar) of de World Fair Trade Organization (WFTO) kan zo'n bewijs vormen:

Ook elk ander bewijs afgeleverd door een onafhankelijke organisatie, erkend door een overheid, is geldig.

Opmerkingen met betrekking tot de uitvoeringsvoorwaarden van de aanbesteding

In geval Fair Trade in de gunningscriteria is opgenomen is er geen nood meer om deze in de uitvoeringsvoorwaarden mee op te nemen.

3.5 Rekrutering

Fiche: nog niet voorzien in lijst

Selor integreerde "gelijke kansen" als onderdeel van de gunningscriteria in bepaalde opdrachten. Zo vormde bijvoorbeeld in de offerte inzake het uitwerken van selectietesten "gelijke kansen" een subcriterium binnen het gunningscriterium "kwaliteit van de aangeboden test". De opdrachten werden gescreend op de gebruikte methodologie bij het opstellen van de testen en meer specifiek op de genderneutraliteit van de testen.

- Zie voorbeeld in bijlage 6:

3.6: Textiel en confectie

Fiche: [Kleding en accessoires](#), mogelijk ook van toepassing op fiche schoeisel

We gaan ervan uit dat, indien het voorwerp van de opdracht goed gedefinieerd is, we sociale criteria ook mee kunnen opnemen in de gunningscriteria (beloon wie inspanningen doet). We werkten deze case uit voor Textiel en confectie. Maar deze criteria golden ook voor de fiches monitors, flatscreens, gsm's, etc. Zeker in die internationale ketens waar multistakeholder initiatieven aanwezig zijn, kan de overheid de lat hoger leggen, dan enkel in de uitvoeringsvoorwaarden te verwijzen naar arbeidsvoorwaarden.

Opmerkingen met betrekking tot het voorwerp van de opdracht:

Het voorwerp van de opdracht stelt dat het gaat om "Met milieuvriendelijke materialen en processen en met respect voor de arbeidsvoorwaarden van de arbeiders en eventueel kinderen geproduceerde kledij en accessoires van textiel, woningtextiel, vezels, garens en stoffen." We stellen ons vragen bij de terminologie 'en eventueel kinderen'. Waarom moeten deze specifiek in het voorwerp van de opdracht vermeld worden gezien ILO conventies 138 en 182.

Opmerkingen met betrekking tot de gunningscriteria van de opdracht:

Als het voorwerp van de opdracht verwijst naar arbeidsvoorwaarden kunnen de inspanningen die bedrijven leveren ook extra gevaloriseerd worden in de aanbesteding, met name in de gunningscriteria.

Zo kan men in de gunningsprocedure extra punten toekennen aan een bedrijf als een producent deel uitmaakt van een multistakeholder initiatief, transparantie doorheen de keten verzekert of andere. Een voorbeeld van dergelijke gunningscriteria hieronder

Voorbeeld van puntentoekenning:

Totaal **100** punten

60 Prijs

10 Technische Criteria

[optionele technische criteria]

10 Milieucriteria

[optionele milieucriteria bijvoorbeeld de mogelijkheid om te upgraden, het vervangen van giftige stoffen, etc.]

20 Sociale criteria

max 5 **a Ketentransparantie**

> Alle schakels in de keten, inclusief grondstofwinning, productielocaties en volumes (5 punten).

> Alleen de directe toeleveranciers, inclusief productielocaties en volumes (3 punten).

> Alleen directe toeleveranciers zonder verdere specificaties (1 punt).

max 5 **b Arbeidsnormen**

> Een multistakeholder gedragscode waarin ten minste de arbeidsverdragen van de IAO worden genoemd zijnde: (5 punten).

vrijheid van vereniging (IAO conventie 87)

- recht op collectieve onderhandelingen (IAO conventie 98),

- geen dwangarbeid (IAO conventie 29 en 105)

- geen discriminatie (IAO conventies 100 en 111),

- de geleidelijke uitbanning van kinderarbeid (IAO conventie 138),

- het verbod op de ergste vormen van kinderarbeid (IAO conventie 182)

- het betalen van leefbare lonen (IAO conventies 26 en 131)

- het verbod op buitensporige werkuren (IAO conventie 1)

- behoorlijke arbeidsomstandigheden (IAO conventie 155)

> Een Internationale Raamovereenkomst met de overkoepelende vakbondsorganisaties waarin ten minste de arbeidsverdragen van de IAO worden genoemd (3 punten):

- recht op collectieve onderhandelingen (IAO conventie 98),
- geen dwangarbeid (IAO conventie 29 en 105)
- geen discriminatie (IAO conventies 100 en 111),
- de geleidelijke uitbanning van kinderarbeid (IAO conventie 138),
- het verbod op de ergste vormen van kinderarbeid (IAO conventie 182)
- het betalen van leefbare lonen (IAO conventies 26 en 131)
- het verbod op buitensporige werkuren (IAO conventie 1)
- behoorlijke arbeidsomstandigheden (IAO conventie 155)

> Een bedrijfscode waarin ten minste de arbeidsverdragen van de IAO worden genoemd (1 punt).

- recht op collectieve onderhandelingen (IAO conventie 98),
- geen dwangarbeid (IAO conventie 29 en 105)
- geen discriminatie (IAO conventies 100 en 111),
- de geleidelijke uitbanning van kinderarbeid (IAO conventie 138),
- het verbod op de ergste vormen van kinderarbeid (IAO conventie 182)
- het betalen van leefbare lonen (IAO conventies 26 en 131)
- het verbod op buitensporige werkuren (IAO conventie 1)
- behoorlijke arbeidsomstandigheden (IAO conventie 155)

max 5 **c Verificatie**

> Arbeidsomstandigheden worden gecontroleerd binnen het bedrijf en bij toeleveranciers in samenwerking met lokale vakbonden of arbeidsrechtenorganisaties of in samenwerking met een multistakeholderinitiatief (5 punten).

> Arbeidsomstandigheden worden gecontroleerd binnen het bedrijf en bij toeleveranciers in samenwerking met externe auditors (2 punten).

max 5 **d Informatievoorziening**

> Werknemers bij toeleveranciers krijgen informatie over nationale en internationale wetgeving op het gebied van arbeid, internationale raamovereenkomsten met vakbonden en gedragscodes, in samenwerking met lokale vakbonden en arbeidsrechtenorganisaties (5 punten).

Bron: buyITfair, Somo

Opmerkingen met betrekking tot de uitvoeringsvoorwaarden

6Bis: bijzonder uitvoeringsvoorwaarden:

Waarborg van de naleving:

De inschrijver vermeldt in zijn offerte dat de naleving van de specifieke uitvoeringsclausules gewaarborgd zal zijn. Hij vermeldt de bewijzen die voorgelegd kunnen worden om de naleving te waarborgen. Dit kan gestaafd worden door een SA 8000-certificaat of door het Belgische sociale label. Kan bewijsstuk voor naleving ook lidmaatschap van FWF of andere keteninitiatieven inhouden? Of zijn deze te beperkt.

Het SA800 certificaat moet ook gelden voor de leveranciers of onderaannemers verderop in de keten. Zoniet kan enkel de indiener over dit certificaat beschikken, maar verandert er niet wezenlijk iets in de aanvoerketen. Het Belgisch sociaal label is een lovenswaardig initiatief, maar zeer moeilijk haalbaar voor de kleding en textielsector. Het is geen echter reële optie voor een overheidsopdracht momenteel. Daarnaast kan het lidmaatschap van Fair Wear Foundation wel worden aangehaald als een reële optie. Binnen dit initiatief gelden soms zelf strengere dan de gangbare criteria.

Indien de inschrijver de naleving van de bovenvermelde verdragen niet kan waarborgen, beschrijft hij de procedure voor de garantie van de naleving op korte termijn. De sociale vereisten gelden zowel voor zijn eigen onderneming als voor zijn onderaannemers. De inspanningen worden vermeld in een actieplan.

De term onderaannemers vraagt om definiëring vb "is van toepassing op alle contractanten, onderaannemingen, leveranciers en licentiehouders wereldwijd. De termen 'onderaanneming', 'leverancier' slaan op elke natuurlijke of juridische persoon die een contract sluit met een bedrijf en zich bezighoudt met het productieproces, bestaande uit CMT (cut-make-trim), in elkaar zetten, en verpakken, resulterend in een afgewerkt product voor de consument. Een 'licentiehouders' betekent elke natuurlijke of juridische persoon die een contract sluit met een bedrijf om afgewerkte producten te maken of te verspreiden met de naam of het merk van dat bedrijf."

Indien het contract verscheidene jaren geldig is, zal de onderneming elk jaar verslag uitbrengen over de uitvoering van het actieplan en de gerealiseerde verbeteringen. Dit verslag is toegankelijk voor het publiek.

Indien de opdrachtgevende overheid signalen uit de maatschappij ontvangt dat tijdens de uitvoering van het contract niet aan de bovenvermelde vereisten wordt voldaan of dat verbeteringen (of aankondigingen daarvan) uitblijven, kan de opdrachtgevende overheid de onderneming om rekenschap vragen, kan ze extern advies of een externe audit vragen, of kan ze optreden zoals in een geval van contractbreuk.

Kan er gespecificeerd worden aan wie extern advies of externe audit gevraagd moet worden, in welke vorm.?

3.7 Hout

Fiche [binnenhuismeubelen](#)

We gebruiken deze fiche om onze bemerkingen te geven op de criteria voor duurzaam gebruik van hout als grondstof. Deze bemerkingen gelden dan ook voor alle fiches waar hout als grondstof in aan bod komt (fiches voor bouw en inrichting, vloeren, meubelen, speeltuigen, papier, ...)

Opmerkingen met betrekking tot voorwerp van de opdracht

In het onderwerp van de opdracht wordt enkel verwezen naar milieuvriendelijke materialen en processen. We vragen om dit breder te formuleren en een terminologie te gebruiken die ook toelaat om later in de aanbesteding te verwijzen naar sociale criteria.

In deze fiche kan een formulering als "met duurzame materialen en processen geproduceerde binnenhuismeubelen" hieraan een antwoord bieden.

"<.....> (naam van de openbare overheid) hecht belang aan de milieuzorg en de sociale aspecten. Dit wordt verklaard in haar <strategisch beleid>, <missie>, <aankoopbeleid>, ..."

Opmerkingen op Technische specificaties:

Hout en op hout gebaseerde materialen:

Aangezien er een legale basis (omzendbrief) bestaat voor de term duurzaam geëxploiteerd hout kunnen een aantal extra technische specificaties mee worden opgenomen in deze sectie, zeker wanneer het onderwerp van de aanbesteding verwijst naar duurzaam geëxploiteerd hout. Zo wordt er al verwezen naar de noodzakelijkheid om enkel legaal ontgonnen hout gebruiken.

We stellen ons echter de vraag of de betreffende formulering voldoende de andere, noodzakelijke criteria voor duurzaam geëxploiteerd hout dekt. Zoniet moeten deze nog mee in de technische criteria mee opgenomen worden. We verwijzen hier onder andere naar de noodzakelijk bescherming van rechten van inheemsen, bescherming van het gewoonterrecht, bescherming van het recht op participatie van stakeholders, Ook het inachtnemen van de basis ILO standaarden vallen onder de criteria van duurzaam geëxploiteerd hout en kunnen in deze technische criteria mee worden opgenomen.

Bijlage 1: Model Nondiscriminatieclausule

1. Inleiding

Antidiscriminatiebepalingen in overheidsopdrachten geven de burger de garantie dat zijn/haar belastinggeld niet besteed wordt aan bedrijven die hem/haar discrimineren. In de praktijk worden deze clausules in ons land zelden of nooit gebruikt in de contracten die de overheid afsluit. Nochtans toont de praktijk in Groot-Brittannië en Zweden aan dat deze bepalingen bedrijven aanzetten tot de preventie van discriminatie.

Het niet naleven van de discriminatiewetgeving kan de basis vormen voor uitsluiting van een aanbestedingsprocedure. De wet op de overheidsopdrachten somt twee mogelijke uitsluitingsgronden op: een *ernstige beroepsfout* en een *veroordeling* voor een misdrijf dat de professionele integriteit aantast.² Overheden dienen dit dus niet expliciet in het bestek op te nemen, al is het wel aan te bevelen om dit te doen, omwille van de duidelijkheid. Daarom bevelen wij aan een **selectie criterium** voor non-discriminatie op te nemen in het reglementaire en verordenende deel van het bestek.

Wanneer de inbreuk plaatsvindt tijdens de uitvoering van een contract, heeft u als overheid geen veilige juridische basis om het contract te verbreken. Tenzij u een bijzondere uitvoeringsvoorwaarde in het bestek heeft opgenomen. Daarom bevelen wij aan een **nondiscriminatieclausule** op te nemen in het contractuele deel van het bestek.

2. Modellen voor het bestek

Het bestek is het basisdocument van aanbesteding. Hierin worden alle regels en voorwaarden vastgesteld op grond waarvan het bestuur de kandidaturen zal rangschikken. Selectiecriteria en uitvoeringsclausules worden traditioneel ondergebracht in volgende onderdelen.

I. Reglementaire en verordenende bepalingen

I.x Toegangsrecht

Door het indienen van de offerte verklaart de inschrijver dat hij noch zijn eventuele onderaannemers zich niet in een uitsluitingstoestand bevinden zoals bedoeld door artikel 69 van het KB 8 januari 1996. De aanbestedende overheid beschouwt inbreuken op de antidiscriminatiewetgeving als een ernstige beroepsfout.

II. Administratieve contractuele bepalingen

II.1 Bijzondere uitvoeringsvoorwaarden

Nondiscriminatieclausule

² Het verschil tussen beide zit hierin dat een veroordeling in kracht van gewijsde moet zijn gegaan, terwijl een ernstige beroepsfout kan vastgesteld worden op elke grond die de aanbestedende overheden aannemelijk kan maken ;

§ 1 De inschrijver zal tijdens de uitvoering van het contract, in zijn activiteiten in België, de Wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen, de Wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden (gewijzigd door wet van 10 mei 2007), de Wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie, het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt, het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid naleven.

§ 2 In zijn contracten met onderaannemers, zal de inschrijver dezelfde verplichting opleggen zoals in § 1. De leverancier zal aan de contracterende overheid verantwoording verschuldigd zijn voor de schending van de antidiscriminatie wetten in § 1 door de onderaannemer.

§ 3 Daar het voor de contracterende overheid van het grootste belang is dat de inschrijver de democratische basiswaarden naleeft, zal een schending van de plichten in §§ 1-2 als een significante schending van het contract beschouwd worden. De contracterende overheid heeft daarom het recht om het contract te annuleren als de inschrijver of een onderaannemer de voorwaarden in §§ 1-3 schendt. Het contract zal niet geannuleerd worden als de leverancier de situatie onmiddellijk remedieert of andere maatregelen neemt met het doel de naleving van de wetten in § 1 te garanderen of wanneer de schending als niet significant beschouwd wordt.

Bijlage 1 bis: voorbeeldbestek nondiscriminatieclausule Stad Gent

[Bron: Stad Gent, Studiedag binnen zonder onderscheid, Workshop nondiscriminatieclausule \(10 december 2009\)](#)

"...

Duldt geen enkele vorm van discriminatie op grond van het geslacht, nationaliteit, zogenaamd ras, huidkleur, afkomst, nationale of etnische afstamming, leeftijd, seksuele geaardheid, burgerlijk staat, geboorte, vermogen, geloof of levensbeschouwing, politieke overtuiging, taal, huidige of toekomstige gezondheidstoestand, handicap, fysieke of genetische eigenschap of sociale afkomst.

Verbindt zich ertoe dat men toegankelijk is voor iedereen.

Verbindt zich ertoe elk discriminerend gedrag op de werkplaats te voorkomen en indien nodig te bestrijden en te bestraffen.

Leeft de wetten en reglementen die de toepassing van non-discriminatie en gelijke kansen bevorderen en verdedigen na, bij gebreke waaraan de overeenkomst kan verbroken worden door de Stad Gent.

Verbindt zich ertoe indien men beroep doet op derden (o.a. onderaannemers, onderhuurder, ...) dat deze derden onderhavige code eveneens zullen naleven."

Bijlage 2: modelclausule toegankelijkheid

“De inschrijver zal aantonen, aan de hand van de aangevraagde en gegunde bouwdoSSIERS voor zijn eigen onderneming van de afgelopen vijf jaar, dat de daarin vermelde voornemens, gestaafd met plannen, effectief werden uitgevoerd. De inschrijver toont aan, op basis van het attest van het openbaar bestuur dat de bouwvergunning afleverde, dat de toegankelijkheidsverordening van het Vlaams Gewest werd nageleefd.”

“De inschrijver kan met een attest aantonen dat de verstrekte opmaak en informatie op de website van de onderneming het anysurfer-label draagt. Daardoor is er een verhoogde toegankelijkheid voor mensen met een functiebeperking mogelijk. Dit attest krijgt een website-beheerder na een screening door de anysurfer-organisatie.”

Bijlage 3: Modelbestek linnen Stad Lokeren

Bron: [VVSG, Sociale criteria in overheidsopdrachten, Nota Lerend Netwerk Sociaal Aanbesteden \(2009\)](#)

OCMW Lokeren

- Voorwerp van de opdracht: Linnenbehandeling voor de instellingen van het OCMW en AZ Lokeren (2 rusthuizen en algemeen ziekenhuis)
- Grootte van de opdracht: Duurtijd 3 jaar
- Sociaal criterium: bijzondere uitvoeringsvoorwaarden respecteren van ILO conventies
- Meer info: kim.bosman@ocmw.lokeren.be 09/340.86.20

Tekstpassage sociaal criterium

“De dienstverlener garandeert dat het huurlinnen voldoet aan volgende sociale en ecologische criteria. De voorgestelde producten moeten geproduceerd zijn volgens de criteria van het Belgische sociale label. Zo niet is het aangeboden product afkomstig van een vennootschap die de 8 basisconventies van de ILO (IAO Internationale Arbeidsorganisatie) naleeft of doet naleven door contracterende partijen en onderaannemers.

De inschrijver zal in een verklaring op eer de herkomst van de producten bevestigen tot op het niveau van de producent. Daarnaast zal deze verklaring op eer vermelden dat, indien de 8 basisconventies niet nageleefd worden, de leverancier alle nodige maatregelen zal trachten te nemen om aan de situatie te verhelpen of om elders goederen aan te kopen.

De leverancier zal de aankoper de mogelijkheid bieden om zijn registers met de verschillende filialen, onderaannemers of contracterende partijen die een verband hebben met het betrokken product, te raadplegen.”

Bijlage 4: voorbeeldbestek Stad Gent voor schoonmaak van gebouwen

Bron: [VVSG, Sociale criteria in overheidsopdrachten, Nota Lerend Netwerk Sociaal Aanbesteden \(2009\)](#)

Stad Gent Bestek 2:

- Voorwerp van de opdracht: Schoonmaak en onderhoud van administratieve gebouwen en gebouwen basisscholen en kinderopvang stad Gent
- Grootte van de opdracht 3 jaar, Kostenraming: 7 850 000 Euro.
- Sociaal criterium: bijzondere uitvoeringsvoorwaarden Duurzaam personeelsbeleid
- Meer info: Mieke.Pieters@gent.be, 09/266.83.27

Tekstpassage:

Bijzondere uitvoeringsvoorwaarden

De Stad Gent wenst de integratie van sociale overwegingen binnen het personeelsbeleid van de uitvoerende organisatie te stimuleren en te ondersteunen en wenst de uitvoerende organisatie(s) aan te zetten tot het continu verbeteren op het vlak van personeelsbeleid.

De dienstverlener en zijn onderaannemers engageren zich om gedurende de loop van de opdracht te investeren in de continue verbetering van de interne bedrijfsprocessen op het vlak van personeelsbeleid

TIJDENS HET UITVOEREN VAN DE OPDRACHT:

1. De dienstverlener en zijn onderaannemers dienen de vooruitgang op het vlak van integratie van sociale overwegingen in de bedrijfsvoering aan te tonen via :
 - a. Het uitvoeren van een nulmeting, zelfevaluatie of stand van zaken van het huidige personeelsbeleid binnen de termijn bepaald in de betekening goedkeuring offerte aan de hand van de indicatoren in bijlage 16 tabblad 1 (schema) bij de aanvang van de opdracht;
 - b. Het opmaken van een strategisch plan en actieplan binnen de termijn bepaald in de betekening goedkeuring offerte voor de periode van uitvoering van de opdracht aan de hand van de indicatoren in bijlage 16 tabblad 2 en 3. Deze documenten zijn dynamisch en kunnen steeds worden geactualiseerd.
 - c. De communicatie na de betekening goedkeuring offerte en uiterlijk binnen de week na het aanvatten van de schoonmaakprestaties aan het personeel van de bijzondere uitvoeringsvoorwaarden die met deze opdracht gepaard gaan;
 - d. Het jaarlijks evalueren van het behalen van de vooropgesteld doelstellingen op het vlak van de strategische doelstellingen als van de actieplannen aan de hand van de indicatoren in bijlage 16 tabblad 4;
 - e. De rapportering, waarbij op vraag van de Stad, 2X per jaar de stand van zaken aan de hand van de geactualiseerde documenten, in bijlage aan dit bestek wordt geëvalueerd met de bevoegde stadsdiensten;
 - f. Het actief bijsturen van de uitvoering teneinde de doelstellingen te bereiken.
2. De uitvoerder wordt aangemoedigd om te starten met een erkend kwaliteits- of managementsysteem voor het meten, opvolgen en bijsturen van indicatoren in het kader van goed personeelsbeleid. (b.v. Investors in People of gelijkwaardig).

3. De uitvoerder is bereid stageplaatsen te voorzien voor deelnemers van werkervaringsprojecten. De specifieke modaliteiten van uitvoering zullen tussen de uitvoerder en het Lokaal Werkgelegenheidsbureau van de Stad Gent besproken worden tijdens de looptijd van de opdracht.
4. Voor elke nieuwe aanwerving die gebeurt in functie van de uitvoering van deze opdracht zal de uitvoerder de vacature publiceren via Jobkanaal (naast andere aanwervingskanalen) waarbij de uitvoerder zich engageert om zijn vacatures expliciet bekend te maken aan de kansengroepen (allochtonen, ouderen en personen met een handicap). Voor nieuwe medewerkers uit de prioritaire kansengroepen zal een externe jobcoach worden aangesteld tijdens de inwerkperiode met het oog op de duurzame integratie van de nieuwe medewerker op de werkvloer (deze begeleiding is kosteloos voor de werkgever en werknemer).

Bijlage 5: Kobra-project Stad Gent

Bron: [VVSG, Sociale criteria in overheidsopdrachten, Nota Lerend Netwerk Sociaal Aanbesteden \(2009\)](#)

Stad Gent Bestek Kobra (Heraanleg van E.Braunplein en Korenmarkt)

- Voorwerp van de opdracht

Heraanleg van E.Braunplein en Korenmarkt

- Grootte van de opdracht

Duurtijd 15 maanden

- Sociaal criterium: Bijzondere uitvoeringsvoorwaarden

Actieplan voor onder meer stage, begeleiding, opleiding en werkervaring van laaggeschoolden, duurzaam HRM-beleid.

- Meer info: Mieke.Pieters@gent.be, 09/266.83.27

Tekstpassage uit het bestek:

Art.1. Leiding en toezicht op de uitvoering:

De dienst die toezicht uitoefent op (dit specifieke onderdeel van ?) de bijzondere uitvoeringsvoorwaarden is het stadsbestuur van Gent,

Stad Gent

Dienst Lokaal Werkgelegenheidsbureau

Departement Werk & Economie

Bezoekadres: Sint-Niklaasstraat 27/3, 9000 Gent

Correspondentieadres: Stadhuis, Botermarkt 1, 9000 Gent

Tel 09/266.83.26 – fax 09/266.83.59

Leidend ambtenaar: Ann De Cuyper

E-mail: ann.decuypere@gent.be

Art. 2. De uitvoerende partij engageert zich om:

A. Voor de bekendmaking van vacatures in het kader van deze opdracht:

alle openstaande vacatures door te geven aan het Gentse initiatief bouwbaan.

Voor meer informatie: ga naar www.bouwbaan.be

B. Voor het bevorderen van de instroom, de inzetbaarheid en het behoud van medewerkers:

bij aanvang van de opdracht een actieplan op te maken in overleg tussen de aannemer en het Lokaal Werkgelegenheidsbureau (LWB) van de Stad Gent.

B.1. Het actieplan dient evenwichtig opgesteld te worden in functie van volgende 2 categorieën medewerkers:

- nieuwe medewerkers: nog aan te werven of minder dan 6 maanden in dienst

- medewerkers, meer dan 6 maand in dienst

B.2. Het actieplan zal minstens 5 acties omvatten, te kiezen uit volgende programma's:

a. Aanbieden stageplaatsen/werkervaring op de werf

b. Aanbieden van opleidingen aan laaggeschoolde medewerkers in functie van competentieversterking

c. Opzetten van samenwerkingsprojecten met onderwijsinstellingen

d. Begeleidingsacties op de werf

e. Duurzaam HR-beleid ter behoud van de medewerkers

f. Installeren van informatiepunt op de werf ter promotie van de bouwsector

Zie bijlage B. 2: Ter informatie: niet limitatieve opsomming van mogelijke acties.

B.3. De aannemer of zijn vaste vertegenwoordiger zal gedurende de looptijd van de opdracht actief deelnemen aan minstens 6 werkvergaderingen voor het ontwikkelen, het opvolgen en het evalueren van dit actieplan.

B.4. Het actieplan voor het bevorderen van de instroom, de inzetbaarheid en het behoud van medewerkers zal worden geëvalueerd tijdens de opdracht (na minstens 6 maanden uitvoering) en op het einde van de opdracht. Dit zal gebeuren op basis van enerzijds een zelfevaluatie door de aannemer, anderzijds door een kwalitatieve evaluatie door de leidend ambtenaar.

B.5. Het LWB zal enerzijds zijn expertise en netwerk ter beschikking stellen van de aannemer, anderzijds fungeren als facilitator tussen de verschillende betrokken partijen (bv. Bouwbaan, VDAB, Fonds voor vakopleiding in de bouwnijverheid, onderwijsinstellingen, leerwerkpromotoren, etc.).

C. Voor de ondersteuning van initiatieven uit de sociale economie

De samenwerking met bedrijven uit de sector van de sociale economie voor deelaspecten van de opdracht wordt aangemoedigd.

Bijlage 6Selor

Bron: [Instituut voor Gelijkheid van Vrouwen en Mannen \(IGVM\)- Gelijke kansen voor mannen en vrouwen in overheidsopdrachten" \(2008\)](#)

Selor integreerde "gelijke kansen" als onderdeel van de gunningscriteria in bepaalde opdrachten. Zo vormde bijvoorbeeld in de offerte inzake het uitwerken van selectietesten "gelijke kansen" een subcriterium binnen het gunningscriterium "kwaliteit van de aangeboden test". De opdrachten werden gescreend op de gebruikte methodologie bij het opstellen van de testen en meer specifiek op de genderneutraliteit van de testen.

Voorbeeld: Diversiteitscriteria (15%) in Gunningsfase

Dit gunningscriterium wordt getoetst aan de hand van de volgende elementen:

a) De cultuur-en genderneutraliteit van de voorgestelde tests

Binnen dit punt zal er ondermeer nagegaan worden of er:

- Normgroepen inzake cultuur/gender opgenomen zijn in het bestek (Het is bv: mogelijk dat een test een culturele bias vormt maar dat dit geargumenteed kan worden)
- Een theoretische achtergrond is opgenomen rond doelgroepenneutraliteit
- Reeds wetenschappelijk onderzoek is verricht bij soortgelijke tests en hoe verhoudt zich dat tot de aangeboden test
- Hoe er in de interpretatiefase van de test dient omgegaan te worden met gender en cultuur, hoe dient dit geanalyseerd te worden

b) Toegankelijkheid voor tests voor kandidaten met handicap

Selor beheert een project 'redelijke aanpassingen bij selectietests' voor personen met een handicap en volgende minimale aanbevelingen moeten zeker aan bod komen:

- Inhoud van test toegankelijk in een "copy/paste omgeving" om het gebruik van specifieke software voor blinden, slechtzienden, dyslectici mogelijk te maken
- Mogelijkheid om voor elke subtest een alternatieve test zonder visuele elementen te hebben (foto's, grafieken, tabellen,...) die even valide en betrouwbaar is en die ook genormeerd is
- Scores voor een bepaalde groep kandidaten apart kunnen bijhouden en monitoren
- Mogelijkheid om testen mondeling af te nemen
- Mogelijkheid tot bijgeven van tijd (idealiter tijdens testsessie zelf)

Bijlage 7: Jobpunt Vlaanderen

Bron: [Dienst Emancipatiezaken, Gelijke kansen en diversiteitsplan Vlaamse overheid \(2009\)](#)

Flexpunt, een HR-instrument van Jobpunt Vlaanderen, biedt mensen uit kansengroepen uitzicht op een tijdelijke baan door ze actief aan te spreken. Deze aanpak was één van de criteria om de interimkantoren te selecteren waarmee Jobpunt samenwerkt. Onder één van de gunningscriteria in de offerte stond "...De Vlaamse overheid voert een diversiteits- en doelgroepenbeleid. Zo wil zij onder andere kansen creëren voor personen van allochtone afkomst en personen met een arbeidshandicap. De inschrijver dient uiteen te zetten hoe hij deze kansengroepen actief zal benaderen."

BESTEK OPGEVRAAGD

Bijlage 8: Voorbeeldbestek tewerkstelling bij groendienst

Gemeente Heusden-Zolder

- Voorwerp van de opdracht: Ruimen en maaien van de straatgrachten
- Grootte van de opdracht: Opdracht verspreid over 1 jaar – twee maaibeurten (15 juni – 1 juli en 15 sept. en 15 dec.)

Met onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking

- Sociaal criterium: tewerkstellingsparagraaf in de bijzondere uitvoeringsvoorwaarden
- Meer info: ludwig.heylingen@heusden-zolder.be 011/80.82.41

Tekstpassage

“De bijzondere aandacht van de inschrijvers wordt gevestigd op de uitdrukkelijke verplichting te voldoen aan volgende bepalingen:

1. De aannemer verbindt er zich toe om tijdens de uitvoering van de opdracht één langdurig werkloze voltijds in te schakelen op de wijze bepaald in § 3 t.e.m. 5 van dit artikel. Met de door de aannemer tewerkgestelde langdurig werkzoekende worden gelijkgesteld: de langdurig werkzoekende die tijdens de periode van twee jaar voorafgaand aan het indienen van de offerte werd ingeschakeld en bij de aannemer blijft ingeschakeld (onverminderd de eventuele toepassing van § 5).
2. Voor de uitvoering van deze bepaling wordt begrepen onder langdurig werkzoekende: elkeen die op het ogenblik van de tewerkstelling door de aannemer tenminste 2 jaar als voltijds werkzoekende is ingeschreven bij de VDAB of een gelijkaardige instelling uit een ander Gewest of een andere lidstaat van de Europese Unie die met een vergelijkbare taak is belast.
3. Naar keuze van de aannemer, kan de tewerkstelling gebeuren o.m. onder de vorm van één van volgende contracten:
 - een arbeidsovereenkomst van onbepaalde of bepaalde duur
 - een individuele beroepsopleiding in de onderneming
 - een tewerkstellingsvorm voortvloeiend uit een sectorieel initiatief
 - een werkervaringsproject
 - een arbeidsovereenkomst gesloten in kader van artikel 60, §7 of artikel 61 van de OCMW - wet
 - een vergelijkbare tewerkstellings-, werkervarings- of opleidingsvorm georganiseerd in een ander Gewest of een lidstaat van de Europese Unie.
4. De inschakeling van de werkzoekende dient uiterlijk bij de aanvang van de opdracht (of, voor wat betreft de opdracht van werken, bij de aanvang van de werken) te zijn aangevangen en neemt slechts een einde bij het verzoek tot voorlopige oplevering van de volledige opdracht of, wanneer het versturen van dit verzoek niet gebeurt, bij de voorlopige oplevering van de volledige opdracht. De uiterlijke datum van inschakeling van de werkzoekende kan worden uitgesteld tot 45 kalenderdagen indien de termijn vanaf het aanvangsbevel minder dan 45 kalenderdagen bedraagt. De aannemer moet uiterlijk tegen de datum van de aanvang van de opdracht een kopie van de contracten die hij in uitvoering van dit artikel heeft gesloten aan het opdrachtgevend bestuur overmaken. Hierbij moeten tevens de documenten worden gevoegd die aantonen dat de personen die in uitvoering van dit artikel tewerkgesteld zullen worden, voldoen aan bovengenoemde definitie van langdurig werkzoekende.
5. In geval van verbreking van het contract, gesloten in uitvoering van dit artikel, om welke reden dan ook, dient de aannemer onverwijld en uiterlijk binnen een termijn van 1 maand een nieuwe langdurig

werkzoekende in te schakelen. Op het ogenblik van het sluiten van de nieuwe overeenkomst dient de aannemer de documenten vermeld in § 4, tweede lid aan het opdrachtgevend bestuur door te zenden.

6. In geval van een gehele of gedeeltelijke gebrekkige uitvoering door de aannemer van de hem in dit artikel opgelegde verplichtingen, kan het opdrachtgevend bestuur, naast de sancties voorzien in de artikelen 20 en 48 van de algemene aannemingsvoorwaarden, mits vaststelling van het in gebreke blijven overeenkomstig § 2 van voormeld artikel 20, hem tevens volgende boete opleggen ten bedrage van 1,2 maal het jaarloon van de in te schakelen werkzoekende, afhankelijk gesteld van het aantal dagen dat in gebreken gebleven wordt, en/of indien het bestuur tussenkomt in de opleidingskosten van de aannemer, de intrekking van deze tussenkomst.

7. Met een door een aannemer tewerkgestelde langdurig werkzoekende wordt gelijkgesteld een door een onderaannemer van deze aannemer tewerkgestelde langdurig werkzoekende, onder de voorwaarden zoals bepaald in de §§ 1 tem 6."